

REVISORSEXAMEN

Del I

November 2019

© Revisorsinspektionen 2019

REVISORSEXAMEN

Allmänt

Datum:	28 November 2019
Skrivtid:	2 x 6,0 timmar, varav 6,0 timmar för del I
Krav för godkänt resultat:	90 poäng av 150 utan några särskilda krav på fördelningen av poäng på olika uppgifter

Regler

- Du ska skriva ditt tentandnummer på varje blad.
- Det är inte tillåtet att ha kontakt med någon person eller använda Internet, e-post eller liknande för att söka kontakt med någon annan person.
- Det är inte tillåtet att använda Internet, e-post eller liknande för att söka efter information.

Följs inte reglerna kan Revisorsinspektionen avstå att rätta tentandens prov samt meddela tentandens handledare och arbetsgivare om det inträffade. Kontroll av tentandens dator kan göras såväl innan, som under och efter provet.

Utformning av svar

- Du lämnar alltid dina svar i egenskap av auktoriserad revisor.
- Svarstexten ska vara självständigt skriven och utformad så att den besvarar frågan på ett koncist sätt.
- Svarstexten ska inte enbart bestå av inklippt text eller hänvisningar till annan text, såsom lagar, råd, rekommendationer och liknande.
- Du ska ange motiveringar och hänvisningar samt visa uträkningar.
- Du ska markera eventuella citat med kursiv stil och ange källa.

Bedömning

Bedömningen av svar, som ska lämnas på bifogade svarsblanketter eller RI:s USB-minne, sker utifrån en svarsmall. Alternativa svar kan - beroende på motiveringar - också beaktas vid bedömningen.

Svar på varje uppgift - eller deluppgift - bedöms enligt följande princip i exempelvis en fråga omfattande fem poäng:

5 p – Mycket bra svar

4 p – Bra svar

3 p – Acceptabelt svar

2 p – Svar med vissa brister

1 p – Svar med stora brister

0 p - Uteblivet eller i grunden felaktigt svar

Uppgift 1	Casino AB	Poäng
	Deluppgift 1.1	5
	Deluppgift 1.2	5
	Deluppgift 1.3	5
	Deluppgift 1.4	5
	Deluppgift 1.5	5
Summa		25

Uppgift 2	Dockan AB	Poäng
	Deluppgift 2.1	6
	Deluppgift 2.2	5
	Deluppgift 2.3	6
	Deluppgift 2.4	4
	Deluppgift 2.5	4
Summa		25

Uppgift 3	Läske AB	Poäng
	Deluppgift 3.1	6
	Deluppgift 3.2	4
	Deluppgift 3.3	4
	Deluppgift 3.4	8
	Deluppgift 3.5	3
Summa		25

Lycka till!

1. Casino AB (25 poäng)

Bakgrund

Casino AB driver ett fysiskt casino på en större ort i Sverige. Bolaget ägs och drivs av Oskar Nilsson. Bolaget har varit verksamt inom spelbranschen i ca 15 år och har 10 anställda. Trots en ökad konkurrens av online-baserade casinon har verksamheten gått bra de senaste åren. Oskar är ensam styrelseledamot och vd samt äger 100 % av aktierna i bolaget.

Du har varit byråvald revisor i bolaget sedan det startade. Bolaget upprättar sin finansiella rapportering i enlighet med K2. Bolagets räkenskapsår är kalenderår.

Den ekonomiska informationen för bolaget ser ut enligt följande:

Ekonomisk information (mkr)	2019	2018	2017
Intäkter	12,4	13,7	10,2
Resultat före skatt	1,8	2,1	1,0
Summa tillgångar	3,6	3,2	2,9
Soliditet	45 %	43 %	47 %
Medelantal anställda	10	9	9

Deluppgift 1.1 (5 p)

Utvecklingen på marknaden har intensifierats de senaste åren och för att hänga med i utvecklingen har bolaget under året investerat i några moderna spelmaskiner. Spelmaskinerna är importerade från England och den nya tekniken innebär att det behövs utbildningsinsatser för bolagets personal.

I samband med en av bolagets regelbundna resultatanalyser uppstår frågor kring kostnadsförda utgifter förknippade med spelmaskinerna. Bolagets ägare vänder sig därför till dig för att få vägledning i hur dessa ska hanteras. De utgifter det berör avser:

- frakt till bolagets lokaler 15 tkr
- installation av maskinerna i bolagets lokaler 25 tkr
- utbildning av bolagets personal i handhavande av maskinerna 9 tkr
- service i ett år 13 tkr

Utgiften för maskinerna uppgick initialt till 550 tkr.

Uppgift

Redogör för hur utgifterna ska hanteras och till vilket anskaffningsvärde den totala investeringen ska redovisas i balansräkningen.

Deluppgift 1.2 (5 p)

Casinot har öppet samtliga dagar i veckan fram till midnatt. Insatser kan göras genom direkt betalning med kontokort i spelmaskiner och vid spelbord. Vid spelborden kan insatser även göras genom utnyttjande av spelkort samt betalning med Swish. Kontanter hanteras inte av Casinot sedan 2016. Intäkter har blivit identifierat som ett väsentligt konto med en inneboende risk kopplat till avklipp.

Uppgift

Redogör för vilka granskningsåtgärder du vidtar för att granska avklipp av intäkter per balansdagen för casinoverksamheten och vad syftet med åtgärderna är.

Deluppgift 1.3 (5 p)

Bolagets hållbarhetsarbete har intensifierats och som en del av att synliggöra detta har bolaget beslutat att upprätta en hållbarhetsredovisning och eventuellt låta revisorn granska denna.

Uppgift

a) Redogör för vilka möjligheter bolaget har att upprätta en hållbarhetsredovisning beaktat det redovisningsregelverk de tillämpar.

b) Redogör för vilken granskning revisorn kan göra av respektive hållbarhetsredovisning.

Deluppgift 1.4 (5 p)

I samband med granskningen under hösten 2019 får du ett samtal från din revisionsmedarbetare som förklarar att det finns ett antal banktransaktioner mellan företagets bankkonton vars ursprung varit svåra att härleda. Revisionsmedarbetaren misstänker att brott mot penningtvättslagen kan föreligga. Efter din genomgång av identifierande banktransaktioner delar du revisionsmedarbetarens bedömning.

Uppgift

Vilka åtgärder vidtar du till följd av dina misstankar och hur påverkas din revision?

Deluppgift 1.5 (5 p)

I oktober 2019 får du information om att Ekobrottsmyndigheten utreder ägaren för ekonomiska brott. Den information du har är att detta inte avser bolaget utan endast ägaren och avser händelser för ca fem år sedan. Trots detta känner du att du inte vill vara kvar som revisor i bolaget längre.

Uppgift

Kan du avgå som revisor i bolaget och hur gör du i så fall detta?

2. Dockan AB (25 poäng)

Bakgrund

Dockan AB är moderbolag i en koncern med flera dotterbolag. Moderbolaget och de flesta dotterbolagen äger förvaltningsfastigheter. Moderbolagets aktier är noterade på Nasdaq Stockholm.

Du har varit huvudansvarig revisor i bolaget sedan räkenskapsåret 2015. Koncernen tillämpar IFRS och RFR 1 i sin koncernredovisning och moderbolaget tillämpar RFR 2 i sin årsredovisning. Koncernens räkenskapsår är kalenderår.

Den ekonomiska informationen för koncernen ser ut enligt följande:

Ekonomisk information (mkr)	2019	2018	2017
Intäkter	3 400	3 100	2 800
Resultat före skatt	400	250	150
Summa tillgångar	20 500	17 400	16 500
Soliditet	25 %	23%	28 %
Medelantal anställda	50	40	35

Deluppgift 2.1 (6 p)

Under flera år har det funnits diskussioner i koncernledningen om att avyttra ett av dotterbolagen som har en annan verksamhet än fastighetsförvaltning. Den 27:e december 2019 hölls ett styrelsemöte i Dockan AB där styrelsen beslutade att försöka sälja dotterbolaget. Koncernledningen har sedan några månader tillbaka fört diskussioner med potentiella köpare av bolaget men det finns inga underskrivna avtal per den 31 december 2019. Under hösten har koncernledningen gjort en extern marknadsvärdering av bolaget.

Uppgift

- Redogör för om koncernen ska redovisa dotterbolaget som avyttringsgrupp som innehas för försäljning. Motivera ditt ställningstagande.
- Bortse från svaret i fråga a). Koncernen har kommit fram till att de ska redovisa dotterbolaget som avyttringsgrupp som innehas för försäljning. Nedan är en finansiell sammanställning som visar dotterbolagets balansräkning i koncernen innan redovisning av dotterbolaget som avyttringsgrupp som innehas för försäljning. Tabellen visar bokfört värde per 31 december 2019 samt verkligt värde efter avdrag för försäljningskostnader. Redogör för effekterna på koncernbalansräkningen i termer av klassificering och belopp vid en redovisning av dotterbolaget som avyttringsgrupp som innehas för försäljning.

Balansräkning (mkr)	Bokfört värde 2019-12-31	Verkligt värde 2019-12-31
Anläggningstillgångar	500	300
Omsättningstillgångar	100	100
Kortfristiga skulder	50	50
Långfristiga skulder	250	250

Deluppgift 2.2 (5 p)

Koncernen samt moderbolaget äger förvaltningsfastigheter. I början av 2019 har en större förvaltningsfastighet köpts av moderbolaget.

Uppgift

Redogör för vilka alternativ det finns att värdera förvaltningsfastigheter till efter första redovisningstillfället i koncernen och i moderbolaget.

Deluppgift 2.3 (6 p)

I samband med planeringen av koncernrevisionen för 2019 har det uppkommit två frågor som revisionsansvarig vill diskutera med dig. Samtliga dotterbolag i koncernen revideras av din byrå men med olika huvudansvariga revisorer.

Uppgift

- Ett av dotterbolagen har endast en förvaltningsfastighet som för närvarande inte är uthyrd. Dotterbolaget förväntas inte generera några intäkter under 2019, har inga anställda samt för koncernen oväsentliga kostnadsposter och oväsentliga övriga balansposter. Beskriv, kortfattat, vilka instruktioner du skulle ge dotterbolagsrevisorn med avseende på koncernrapportering.
- Beskriv hur du säkerställer att dotterbolagsrevisorerna utför det arbete som du har ålagt dem att utföra i instruktionerna för koncernrapportering. Bortse från fråga a) och beskriv på en övergripande nivå.

Deluppgift 2.4 (4 p)

I ett av dotterbolagen som inte bedriver förvaltningsverksamhet finns det rörelsefastigheter bokförda till 100 mkr per 31 december 2019 i juridisk person. Per 31 december 2019 är det skattemässiga värdet i juridisk person 90 mkr. I koncernredovisningen är rörelsefastigheterna upptagna till 150 mkr. Dotterbolaget tillämpar RFR 2.

Uppgift

- Vad ska den uppskjutna skatten i balansräkningen per 31 december 2019 redovisas till i dotterbolaget och i koncernen.
- Genomför beräkningen utifrån att skattesatsen är 21,4 % 2019 och framåt.

Deluppgift 2.5 (4 p)

Bolagets vd har under 2019 fått ett nytt anställningsavtal som innebär att om vd blir uppsagd har hon möjlighet att få ett avgångsvederlag uppgående till 36 månadslöner. Bolagets styrelse har vid ett styrelsemöte under 2019 beslutat att koncernledningens bonus maximalt kan uppgå till 3 månadslöner.

Uppgift

Ta ställning till om de händelser som beskrivs ovan är korrekt hanterade.

3. Läske AB (25 poäng)

Bakgrund

Läske AB köper in öl och läsk från sitt moderbolag i Holland och säljer det vidare till den svenska marknaden. Redovisningen sköts till stora delar av ett Shared Service Center i Holland.

Läske AB ägs till 100 % av moderbolaget. Läske AB har två helägda svenska dotterbolag och styrelsen består av tre representanter från det holländska moderbolaget.

Du är vald huvudansvarig revisor för Läske AB sedan 5 år tillbaka. Bolaget upprättar sin finansiella rapportering i enlighet med K3. Koncernen tillämpar inte undantagsreglerna i ÅRL och upprättar således koncernredovisning för den svenska koncernen. Bolagets räkenskapsår är kalenderår.

Den ekonomiska informationen för den svenska koncernen ser ut enligt följande:

Ekonomisk information (mkr)	2019	2018	2017
Intäkter	425	410	435
Resultat före skatt	25	24	28
Summa tillgångar	220	210	200
Soliditet	45 %	43 %	47 %
Medelantal anställda	40	39	39

Deluppgift 3.1 (6 p)

Vid ingången av 2018 förvärvade bolaget 40 % av aktierna i ett svenskt bolag, Stilla AB, för 12 000 tkr. Per 31 december 2018 redovisades bolaget som ett intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden i koncernredovisningen. Under 2019 har bolaget förvärvat resterande 60 % av aktierna varpå Stilla AB blev ett helägt dotterbolag. Förvärvspriset uppgick till 24 000 tkr.

I tabellen nedan finns information om förvärvet 2018 samt 2019 och de förvärvsanalyser som upprättats.

Förvärvsanalyser	Förvärv 40 % Stilla AB 1 januari 2018	Förvärv 60 % Stilla AB – 31 december 2019
Köpeskilling motsvarande 100 %	30 000	40 000
Verkligt värde på netotillgångar 100 %	26 000	30 000
Goodwill	4 000	10 000

Vid förvärvet 2019 uppgick det koncernmässiga värdet av Stilla AB till 15 200 tkr.

Uppgift

Beräkna den effekt som uppkommer i koncernen under 2019 till följd av förändringen i innehavet. Bortse från eventuell skatt.

Deluppgift 3.2 – Revision (4 p)

Bolagets lager består av läsk och öl och finns fysiskt i en av bolagets ägda lokaler. Bolaget genomför så kallade rullande inventeringar vilket innebär att de inventerar 10 artiklar per veckodag under hela året. Lagersystemet håller reda på vilka artiklar som blir inventerade och föreslår 10 artiklar varje dag. Under ett helt år inventeras alla artiklar minst en gång men vanligtvis betydligt oftare. Lager är en väsentlig post i balansräkningen.

Uppgift

Beskriv de granskningsåtgärder vi måste beakta kopplat till inventering.

Deluppgift 3.3 (4 p)

Läske AB har sina servrar och originalverifikationer i Holland på det Shared service center som upprättar redovisningen. Några övriga åtgärder med anledning av denna placering har bolaget inte vidtagit.

Uppgift

Ta ställning till om bolaget uppfyller de lagkrav som finns.

Deluppgift 3.4 (8 p)

När du avslutar revisionen av räkenskapsåret 2019 kvarstår följande noteringar:

- a) I samband med din granskning av kundfordringar i moderbolaget har du identifierat en faktura vilken legat oreglerad sedan 2017. Bolaget har skickat flertalet påminnelser till sin kund utan att betalning skett. Efter kontroll av årsredovisningen för 2018 noteras att upplysning kring tvivel om fortsatt drift gjorts i revisionsberättelsen för det bolag som kundfordran ställts till. Fakturans belopp är väsentligt och av avgörande betydelse och ingen reservation för osäkra kundfordringar har gjorts i bokslutet.
- b) Bolaget har varit sena med betalning av moms vid tre spridda tillfällen under året. Vid ett av tillfällena har de fått en förseningsavgift på 500 kr och för de övriga två tillfällena har det utgått kostnadsräntor uppgående till 20 respektive 45 kronor. Betalningarna har varit 6, 7 respektive 9 dagar sena. Redogör för dina ställningstaganden och upprätta revisionsberättelse.

Uppgift

Tag ställning till ovanstående omständigheter och upprätta revisionsberättelse.

Deluppgift 3.5 (3p)

Läske AB köper in öl och läsk från sitt holländska moderbolag och säljer det vidare till butiker i Sverige.

Uppgift

Utifrån Läske AB:s perspektiv, beskriv hur

- a) moms hanteras med avseende på inköp från moderbolaget.
- b) moms hanteras med avseende på försäljning till butiker.